

Jan Schilders is geboren op 24 februari 1923 in Rotterdam. Hij was de zoon van Cornelis Coenradus Schilders (1893) en Maria Sophia van Bodegraven (1900). Zijn ouders trouwden in 1922. Hij had een broertje Cor (1924).

Op 1 december 1916 werd Troep 8 de Zwarte Bende opgericht in Rotterdam, als onderdeel van de Christelijke Jonge Mannen Vereniging (CJMV). In 1919 werden de Rotterdamse groepen hernummerd en kreeg de groep nummer 18. De groep droeg een das met een schotse ruit. In 1922 werd de groep een waterscoutinggroep. Een aantal groepen gingen in 1933 samen het pand aan de Haringvliet 76 huren. Naast het hoofdkwartier van het district Rotterdam en het Centraal magazijn, zaten hier Groep 14 de M.A.A.S. groep, Groep 17 Oranje Blauw, Groep 18 de Zwarte Bende, Groep 7 De Verkenners en Groep 21 De Ketting. Twee jaar later ging groep 14 op in groep 18. Besloten werd de naam van groep 18 te veranderen in de MAAS groep. Dit stond niet meer voor de afkorting *Machtig Als Alles Samenwerkt* maar voor rivier de Maas. De stam kreeg de oude groepsnaam, *Zwarte Bende*. De groep nam in 1937 deel aan de 5e Wereld Jamboree in Vogelenzang. De broers Cor en Jan werden in maart en april 1937 lid van deze groep. Ze werden welkom geheten in *De verkenners*, officieel orgaan voor de *Padvinders Beweging in Nederland*.

De meidagen van 1940 kwam de groep redelijk ongeschonden door. De eigenaar van het pand had dringend kantoorruimte nodig en de verschillende groepen moesten vertrekken. De Maasgroep zette een noodgebouw neer op haar terrein aan de Kralingse plas. Na het verbod op Scouting werd deze locatie niet verzegeld. De verkenners haalden hun tenten en een deel van de tuigage van de boten op, maar durfden niet alles mee te nemen. Hun schip *De Albatros* wisten ze wel te verplaatsen. Watersportvereniging Rotterdam had interesse in hun terrein. Nadat de voorzitter van de WSVR melding deed bij de gemeente, werd de Jeugdstorm geïnformeerd. Zij verkochten het terrein aan de WSVR.

Groep 7 De Verkenners en groep 18 MAAS groep gingen, na het verbod op Scouting op 2 april 1941, door onder de naam Kralingse Luchtvaart Club en waren officieel aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart. De groepen vonden een clublokaal bij door de oorlogsomstandigheden stilliggend tricotage fabriekje bij de Raampootstraat. Toen het bestuur van de KNVL in 1942 door een aantal NSB leden vervangen werd, besloot de Kralingse Luchtvaart Club te stoppen. De groep ging in de zomer van 1942 nog wel op kamp. Of Cor en Jan toen nog lid waren is niet bekend.

In januari 1942 verklaarde Duitsland dat het noodzakelijk was arbeiders uit de bezette gebieden te verplichten voor de Duitse oorlogsindustrie te werken. In die maand werd in Nederland de Nederlandse Arbeidsdienst ingesteld. Jonge mannen moesten voor deze dienst hun arbeidsdienstplicht vervullen. Nederlandse werklozen waren al vóór die tijd

verplicht om werk in Duitsland aan te nemen als ze steun of een uitkering ontvingen. In mei 1943 voerde de bezetter in Nederland officieel de Arbeitseinsatz in. Alle jongemannen tussen de achttien tot vijfendertig jaar kregen een oproep om zich te melden. Omdat dit niet genoeg werkkrachten opleverde, besloten de Duitsers om de leeftijdscategorie te verruimen naar zeventien tot veertig jaar. Ook werden er razzia's gehouden waarbij mensen opgepakt werden die daarna in Duitsland tewerkgesteld werden. Tijdens de oorlog werd Jan tewerkgesteld in Allach, Duitsland tussen 8 september 1944 en 27 april 1945. Ook zijn broer Cor kwam in Duitsland terecht als dwangarbeider.

Jan overleed op 2 december 1999 in Rotterdam.

Meer informatie

[Registratie Cornelis Coenradus Schilders & Maria Sophia van Bodegraven in 1880 » Open Archieven](#)

[Jan Schilders \(Rotterdam, 24 februari 1923 - Rotterdam, 2 december 1999\) - Netwerk](#)

[Oorlogsbronnen](#)

[| Nationaal Archief](#)

De verkenner, officieel orgaan voor de Padvinders Beweging in Nederland, april 1937

[18 Haalt Op 1996](#) De geschiedenis van een Rotterdamse Scoutinggroep, door K.M. de Vries

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.